



IAPSS

Чорноморський дослідницький
політологічний проект

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

ОДЕСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ
СТУДЕНТІВ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, ПОЛІТИКА: АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

О Д Е С А

23-24 лютого / 2018 р.

ПОНЯТТЯ «ПОКОЛІННЯ» У СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОМУ ПРОСТОРИ

У науковий методологічний дискурс поняття «покоління» увійшло з побутової, повсякденної мови, поступово набувало різноманіття значень і трактувань. У повсякденній свідомості покоління охоплювало сучасників, які народилися приблизно в один час (реальне покоління), людей різного віку, які жили, живуть одночасово (умовне покоління – покоління батьків, дідів та ін.) [1]. Сучасне етимологічне трактування полісемантичного поняття «покоління» представляє природні, суспільні відносини родової взаємодії. Від загальноарійського кореня *gan*, що означає «народжувати», знайшли своє походження латинське *gens*, грецьке *γενεά* (*genos*), санскритське *ganas* як значення родових зв'язків, які в сучасних мовних групах (германських, романських, західнослов'янських) зберегли незмінним корінь *gén* в мовних презентаціях слова «покоління» – «*genera(-tio)*» [2]. В слов'янських (також східнослов'янській та частково західнослов'янських) мовних групах інтегральне поняття «покоління» складається з префіксу «по» – (загальнослав'янське первинне значення – «за», «після») та коріню «коліно», яке своїм походженням заглиблюється в часи праслав'янського мовлення (*kolěno*), старослав'янського (*колѣно*), і незмінним залишається в сучасних мовах: українське «коліно», білоруське «калена», російське «колєно», болгарське «коляно», словацке «koleno», польське «kolano» та ін., в значенні зростання, продовження роду. Таким чином латинське «*generatio*» – «породження», слав'янське «*по-коліно*» – «покоління» – «народження, збільшення, зростання нащадків», з біологічного ракурсу задає загальне значення походження генерації від загального прашура.

Історично поколінність суспільних зв'язків у відносинах (культурних, соціальних, політичних і т.д.) з далекої давнини знаходила прояв в темпоральності свідомості людей різних вікових груп. Через переломлення родовим і суспільним, була відображена в організації як примітивних гентільних культур, так і складного системного соціуму.

Часовий відрізок дієвості покоління, як засіб виміру родових та історичних відносин, під впливом соціокультурних змін постійно змінювався, віддзеркалював особливості еволюції людства. З одного боку, не маючи однозначного трактування у біблійних текстах, трактатах філософів минулого, циклічність *сімейного покоління* (як межа родового часу), *родова організація відносин* визначалась за соціальною стратифікацією членів малого суспільства (сім'ї, роду), за віковим розподілом (дітей, молоді, сімейних, людей похилого віку), терміном набуття юнацтвом фізичної і соціальної зрілості, за тривалістю життя старійшини сім'ї (роду) і до моменту смерті його старшого спадкоємця; за зміною вікових поколінних статусів як аналогія циклічності сезонів – «весна, літо, осінь, зима» (Піфагор) та ін.. З другого – сегментацією минулого виступала періодизація сімейних поколінь як *одиниця історична*, яка визначала континуум родового часу, термін набуття суспільного статусу, початок / завершення військової кар'єри (у Стародавньому Римі) або раціональний розподіл вікових когорт на протязі століття (300 поколінь становив на думку Геродоту 10000 років, вважаючи за три покоління в столітті) [3]. Трактування мислителів особливостей неоднорідності суспільства змінювались відповідно культурної домінанти і соціально-політичної ідеології, що панували в означених часових межах, розшаровували суспільство за біологічними (родовими), суспільними (ідеологічними), когортними (як сучасників, однолітків) показниками. Соціальний контекст конструювання психологічної реальності поколінних суб'єктів пов'язаних «не стільки хронологічною одночасністю існування групи людей, скільки спільністю значущих для них соціальних переживань і діяльності» отриманих на етапах історичного оновлення, об'єднував шляхи індивідуального становлення, соціокультурні рамки часу і історичні події [4]. Часи соціально-політичних трансформацій змінювали темпоральність формування поколінних відмінностей. Інтенсивність соціальних впливів зсували хронологію родових і історичних поколінь, що створювало різноманіття філософських підходів трактування змістовності часових конструкцій умовних груп в поколінному аналізі, унеможливило питання універсалізації хронології становлення поколінь ангажованих у культуру різних часів.

За результатами теоретичного аналізу визначено, що формулювання однозначного трактування поняття в суспільних науках викликає утруднення. Адже множинність і варіативність питання поколінної приналежності, вікових меж, ознак, пов'язаних із соціальними умовами, безперервністю народження, поколінною самоідентифікацією створюють необхідність міждисциплінарного дослідження множинних соціокультурних родових аспектів які детермінують взаємодію у поколінних фігураціях.

Література

1. Добренъков В. И., Кравченко А. И. Фундаментальная социология : В 15 т. Т. 9: Возрасты человеческой жизни. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 273 с.
2. Морган Л. Г. Древнее общество или исследование линий человеческого прогресса от дикости через варварство к цивилизации. – Л. : Институт народов Севера ЦИК СССР, 1935. – 352 с.
3. Геродот История Книга Вторая Евтерпа стих 142. URL: <http://vehi.net/istoriya/grecia/gerodot/02.html> (Last accessed: 10.09.17).
4. Лисовский В. Т. Социология молодежи. URL: <http://robotlibrary.com/book/265-sociologiya-molodezhi-lisivskij-vt/39-Page39.html> (Last accessed: 15.09.17).

Костюченко О.В.

доктор психологічних наук, доцент,

доцент кафедри психології

Київський національний університет культури і мистецтв

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА В ОСНОВІ КРЕАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

У кожній професії є певні моральні проблеми, зокрема це стосується професій, об'єктом яких є людина, що постійно перебуває у постійному або навіть безперервному спілкуванні та взаємодії з іншими людьми. Наразі в умовах загальної соціальної напруженості та нестабільної економіки в українському суспільстві, втрати позитивних ціннісних